

UDK: 614.8:625.7/.8 (497.6 MILICI)

АКТИВАН РАД САВЈЕТА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА КАО ФАКТОР ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПРИМЈЕРУ ОПШТИНЕ МИЛИЋИ

ACTIVE WORK OF THE LOCAL BODY FOR ROAD SAFETY AS A FACTOR FOR ROAD TRANSPORT INFRASTRUCTURE IMPROVING IN THE MILICI

Мајо Јерковић¹, Милија Радовић² и Миленко Џевер³

Резиме: Општина Милићи сходно члану 10. став 2. Закона о безбједности саобраћаја Републике Српске, којим је предвиђено формирање Савјета за безбједност саобраћаја на локалном нивоу извршила је организовање истог и у исти именovala 7 (седам) лица из области саобраћаја и других области која имају уску повезаност са безбједношћу саобраћаја на локалном нивоу. Поред приказивања активности Савјета за безбједности саобраћаја Општине Милићи, у оквиру овог рада приказани су евидентирани проблеми на саобраћајној инфраструктури, те изведени закључци са сједница савјета о овом питању и кораци који ће се предузети на унапређењу стања саобраћајне инфраструктуре на подручју Општине Милићи.

Наиме, у оквиру одржаних сједница Савјет за безбједност саобраћаја општине Милићи, разматрао је низ питања и проблема који утичу на стање безбједности саобраћаја на подручју Општине Милићи. Између осталог, као једна од активности којим се бавио је питање саобраћајне инфраструктуре, те њен утицај на учеснике у саобраћају на подручју општине. У оквиру једне од сједница кандидовано и разматрано низ „критичних“ мјеста на подручју општине, која због густине саобраћаја и неадекватно регулисаних раскрсница, утицаја објеката становања и пословања, недостатка паркинг простора и других фактора негативно утичу на безбједност саобраћаја у Општини Милићи. На основу дискусија и исказаних мишљења, кандидован је одређен број локалитета као приоритет за ријешавање. Наведени локалитети разматрани су из различитих углова, професија и гледишта чланова Савјета, што даје на значају на изведеним закључцима и корацима које је неопходно предузети на реализацији проблема, а самим тим и значају постојања Савјета за безбједност саобраћаја Општине Милићи.

Кључне ријечи: савјет за безбједност саобраћаја, саобраћајна инфраструктура

1. УВОД

У Републици Српској, а према члану 10. Закона о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске уређено је да су Јединице локалне самоуправе дужне формирати своја савјетодавна тијела за безбједност саобраћаја као тијело за остваривање координације и сарадње укључених субјеката а у циљу подстицања превентивних и других активности у области безбједности саобраћаја. Задаци савјета се огледају у разматрању питања из области безбједности саобраћаја, предлагања мјера за унапређење безбједности саобраћаја, давања мишљења на стратешке документе, иницирање и учествовање у изради законских и других аката, давања мишљења на програме, планове рада и извјештаје ЈЛС, остваривање и подстицање координације и сарадње између органа управе ЈЛС. Савјет за безбједност саобраћаја општине Милићи основан је 2012. године од стране Начелника општине и у његов рад укључени су :

- начелник општине Милићи, као предсједник Савјета Савјета
- начелник Одјељења за просторно уређење, стамбено-комуналне послове и екологију-члан
- командир Полицијске Станице Милићи-члан

¹ Комунални полицајац, Мајо Јерковић, инжењер заштите животне средине, е-mail: majojerkovic@gmail.com

² директор, Милија Радовић, дипл. инж. саобраћаја, Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске, Змај Јове Јовановића 18, 78000 Бања Лука, Република Српска, е-mail: m.radovic@absrs.org

³ Виши стручни сарадник за путеве, Миленко Џевер, дипл. инж. саобраћаја, Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске, Змај Јове Јовановића 18, 78000 Бања Лука, Република Српска, е-mail: m.dzever@absrs.org

- директор Дома здравља „Свети Никола“ Милићи-члан
- директор ОШ „Алекса Јакшић“ Милићи-члан
- 2 екстерна стручњака из области безбједности саобраћаја са подручја Општине Милићи

Одлуком Начелника општине одређено је да мандат чланова Савјета траје четири године и да се може обновити. након истека мандата

2. АНАЛИЗА РАДА САВЈЕТА У ПРОТЕКЛОМ ПЕРИОДУ

У претходном периоду, односно од дана оснивања Савјета одржане су укупно 4 сједнице, од чега 2 у периоду 2012-2013. године, те двије у току 2014. године. Број одржаних сједница у претходном периоду свакако није на завидном нивоу, али општи закључак који се може извући је да су сви изабрани чланови у већој мјери учествовали активно у раду Савјета, те дали значајан допринос у анализи стања, утврђивању проблема и као најважнији допринос се односио на давање адекватних рјешења за поједине проблеме.

Основни принцип који се примјењује код именовања чланова савјета да члан савјета у принципу представник органа или организације који га је делегирао, те у том смислу у претходном периоду долазило је до одређених персоналних промјена које су првенствено продукт промјена у појединим организацијама. Имајући у виду на ограничене материјално-финансијске ресурсе, рад савјета у већој мјери се усмјеравао на анализу постојеће инфраструктуре, односно на питања о којим су сви чланови савјета у прилици да активно узму учешће. У оквиру наведених сједница евидентирано је кроз разговор и дискусију низ критичних мјеста на подручју општине која због густине саобраћаја и неадекватно регулисаних раскрсница, близине стамбених и пословних зграда, недостатка паркинга простора и неуредног одржавања саобраћајне сигнализације и одводње оборинских вода учесницима у саобраћају представљају отежано кретање и безбедност. У даљем дијелу рада, приказани су поједини локалитети на подручју урбаног подручја општине Милићи који су разматрани на појединим сједницама и на основу којих су покренуте поједине иницијативе за ријешавање наведених проблема.

3. АНАЛИЗА ПОЈЕДИНИХ ЛОКАЛИТЕТА

3.1. Раскрсница улица Милоша Обилића и Цара Душана

Наведена раскрсница улица представља укрштање Магистралног пута Зворник- Сарајево и Регионалног пута Милићи-Палеж-Сребреница, и представља најзначајније мјесто преко којег се приступа централном подручју општине Милићи, односно руднику боксита који представља окосницу развоја Општине Милићи. Обезбјеђивање простора за кретање тешких теретних моторних возила, условило је да се наведена раскрсница регулише на начин који многе учеснике у саобраћају доводи у незавидан положај, при чему често долази од акцидентних ситуација. Централни дио ове трокраке раскрснице чини зелено острво са стубом расвјете у централној зони острва, који свакако омета учеснике у саобраћају у остваривању адекватне прегледности. Када се претходно наведеним проблемима дода и ријетко обнављање хоризонталне сигнализације, не може а да се не закључи да је ниво безбједности саобраћаја за све учеснике у саобраћају а посебно за пјешаке на врло ниском нивоу. У оквиру фотографија 1-4 приказано је стање раскрснице

Слика 1. Укључење са регионални на маг. пут

Слика 2. Поглед на раскрсницу из правца Власенице

Слика 3. Поглед на раскрсницу из правца централног подручја општине

Слика 4. Поглед на раскрсницу из Зворника.

3.2. Раскрсница улица Вука Стефановића Караџића, трг Рудара и цара Душана

Наведене улице налазе се у централном подручју урбаног дјела насеља Милићи и представљају најфреквентније улице у насељу Милићи јер се у њима налази највећи број институција и привредних субјеката који генеришу значајан број моторних возила, а посебно пјешака. Иако је централно подручје, у предметном подручју изграђеност пјешачких површина није адекватна. Поред наведеног недовољно поштовање возача моторних возила према пјешацима као рањивој категорији учесника.

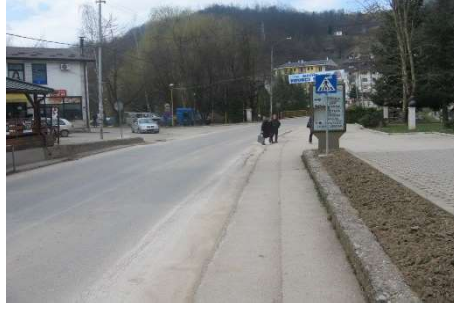
Слика 5. Трг Рудара укључење са улице цара Душана

Слика 6. Ул.В.С.Караџића и Ул.Солунска

Слика 7. Раскрсница улица Петра Петровића Његоша, светог Николе и цара Душана

Слика 8. Мост у улици цара Душана

3.3. Насеље Дубнички Мост и Нова Касаба

У насељу Дубнички Мост и Нова Касаба проблем представља неадекватно обнављање хоризонталне сигнализације и усклађивање вертикалне сигнализације са потребама мјештана ових насеља. У насељу Дубнички Мост поред самог магистралног пута налази се подручна основна школа до које не постоји изграђен тротоар за кретање пјешака а брзина кретања моторних возила у наведеном насељу означена је са 60 км/х па је Савјет предлагао да се ограничење изврши саобраћајним знаком од 30 км/х. У насељу Нова Касаба „дозвољена брзина кретања моторних возила ограничена је на 50 км/х ,али проблем представља не постојање хоризонталне и вертикалне саобраћајне сигнализације за пјешачке прелазе,јер се у самом центру насеља налази вјерски објекат (џамија) у чије двориште се улази испред моста на рјеци Јадар ,а мост се налази у кривинама и смањена је прегледност возачима.

Претходно наведено се првенствено односи на паркирање возила на мјестима која су обиљежена саобраћајним знаковима забране.

Слика 9. Мост у Новој Kасаби

Слика 10. Центар насеља

Слика 11. Насеље Дубница – „зона школе“

Слика 12. Насеље Mилићи

4. ДИСКУСИЈА

Општина Mилићи сходно члану 10.став 2. Закона о безбједности саобраћаја Републике Српске, којим је предвиђено формирање Савјета за безбједност саобраћаја на локалном нивоу извршила је организовање истог и у исти именовала 7 (седам) лица из области саобраћаја и других области која имају уску повезаност са безбједношћу саобраћаја на локалном нивоу. Поред приказивања активности Савјета за безбједности саобраћаја Општине Mилићи, у оквиру овог рада приказани су евидентирани проблеми на саобраћајној инфраструктури, те изведени закључци са сједница савјета о овом питању и кораци који ће се предузети на унапређењу стања саобраћајне инфраструктуре на подручју Општине Mилићи.

Наиме, у оквиру одржаних сједница Савјет за безбједност саобраћаја општине Mилићи, разматрао је низ питања и проблема који утичу на стање безбједности саобраћаја на подручју Општине Mилићи. Између осталог, као једна од активности којим се бавио је питање саобраћајне инфраструктуре, те њен утицај на учеснике у саобраћају на подручју општине. У оквиру једне од сједница кандидовано и разматрано низ „критичних“ мјеста на подручју општине, која због густине саобраћаја и неадекватно регулисаних раскрсница, утицаја објеката становања и пословања, недостатка паркинг простора и других фактора негативно утичу на безбједност саобраћаја у Општини Mилићи. На основу дискусија и исказаних мишљења, кандидован је одређен број локалитета као приоритетан за ријешавање.

Наведени локалитети разматрани су из различитих углова, професија и гледишта чланова Савјета, што даје на значају на изведеним закључцима и корацима које је неопходно предузети на реализацији проблема, а самим тим и значају постојања Савјета за безбједност саобраћаја Општине Mилићи

Већина саобраћајних незгода које су се десиле на подручју Општине Mилићи у току 2014. г. догодиле су се у Новој Kасаби и Дубници односно локалитет Дубнички Мост, односно на дијелу Магистралног пута гдје општина Mилићи граничи са општином Братунац. Према мишљењу радника ПС за БС Зворник на дјелу магистралног пута који пролази кроз општину Mилићи ,нема потребе за постављањем посебних објеката на путу. Најкритичнија мјеста гдје се и догађа највећи број саобраћајних незгода су Нова Kасаба и Дубнички Мост на којима је у мјесецу Јануару 2015.године смртно страдао пјешак,а и у ранијим годинама су се догађале саобраћајне незгоде са погинулим лицима,па би је неопходно предузети корак да се према надлежном органу упуту иницијатива да се постојећа ограничења брзине кретања возила (60 км/х) у мјесту Дубнички Мост обиљежи знаком

ограничења брзине у зони школе, како због догађања саобраћајних незгода са тешким тјелесним последицама тако и због близине основне школе.

На подручју локалне заједнице у досадашњем периоду нарочита пажња посвећена је мјерама смиривања саобраћаја у подручјима гдје се налазе школски и предшколски објекти (вртић) и улицама гдје је нарочито изражено присуство дјеце као учесника у саобраћају.

У вези с тим локална заједница у 2014. години извршила је обнову вертикалне и хоризонталне саобраћајне сигнализације у самом градском језгру, као и у улицама које воде према основној и средњој школи у Милићима.

Вертикални саобраћајни знакови који ограничавају брзину кретања поред ових објеката у улицама тренутно недостају јер је извршено њихово уништавање или отуђивање, те је потребно исте обновити.

У улици Цара Душана извршено је исцртавање хоризонталне саобраћајне сигнализације на више локација и постављање саобраћајних знакова „VI-41“, „VI-44“ и „VI-45“ прописаних „Правилником о саобраћајним знаковима и сигнализацији на путевима и начину обиљежавања радова и препрека на путу и знаковима које учесницима у саобраћају даје овлаштено службено лице“ (Службени гласник БиХ број 16/07).

5. ЗАКЉУЧАК

На подручју општине Милићи у 2014. години није били саобраћајних незгода у којима су смртно страдала лица па је јавни ризик мањи у односу на друге локалне заједнице у којима је било саобраћајних незгода са смртним исходом, али то ни у ком случају не искључује ову локалну заједницу у обавези побољшања квалитета путева и подизању свјести код учесника у саобраћају о последицама и трошковима који се појављују после саобраћајних несрећа.

Општина Милићи нема донесену и од Скупштине Општине усвојену Стратегију безбедност саобраћаја на локалном нивоу, са показатељима из којих би се видјели наведени губитци у протеклом периоду, а на основу које би био донесен План са мјерама за унапређење саобраћајне безбедности и смањењем људских и финансиских губитака.

Сагледавајући стање саобраћајне безбједности на подручју општине Милићи, може се закључити, да Општина Милићи спада у ред општина у којима је број саобраћајних незгода у току 2014. године веома мали, са малим бројем лица која су у саобраћајним незгодама задобила теже и лакше повреде. Међутим, када се сагледају недостатци у овој области, да се закључити да ова општина није довољно учинила на предузимању мјера прописаних Законом о безбједности саобраћаја на путевима у Републици Српској, јер институционално није учинила све да се повећа безбједност.

Није извршено потпуно регулисање саобраћаја на свим путним правцима са детаљном саобраћајном сигнализацијом, мапирање ризичних мјеста, сагледавање узрока који су довели до настанка саобраћајних незгода у којима је дошло до тежег и лакшег повређивања учесника у саобраћајним незгодама, недовољна изграђеност тротоара и бициклистичких стаза, паркиралишта, су услови који повећавају саобраћајни ризик на подручју општине Милићи.

Сагледавајући досадашње стање и проблематику у овој области и почетком рада Савјет за безбједност саобраћаја на локалном нивоу створене су претпоставке да ће наведени Савјет у сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја Републике Српске, Министарством за саобраћај Републике Српске и предузећем Зворник путеви изнаћи најбоље могуће рјешење за проблем који се јављају у овој локалној заједници, доњети стратешка документа и буџет из којег би се стално повећавао квалитет саобраћајне инфраструктуре и безбедност учесника у саобраћају.

Потребно је да се у најскорије време донесе „Стратегија безбједности саобраћаја „ и „Програм“ са тачно дефинисаним задацима и временом њихове реализације.

Када је рјеч о начину финансирања саобраћајне безбједности однешен је закључак да се изнађу модели финансирања безбједности саобраћаја из више извора, односно :буџет општине, дио средстава од наплаћених прекршајних налога, дио средстава од техничких прегледа и осигурања, донацијом банака и других организација и фирми итд

Иако број одржаних сједница Савјета за безбједност саобраћаја општине Милићи, није значајан (1-2) годишње, али је неопходно истаћи да је свака сједница резултовала значајним закључцима на основу којих су покренуте одређене процедуре и поступци за рјешавање ових инфраструктурних проблема.

7. ЛИТЕРАТУРА

- [1]. Савјет за безбједност саобраћаја Општине Милићи, Извјештај о стању безбједности саобраћаја у општини Милићи за 2014.год, март 2015 .године.
- [2]. Милановић, И., Живковић, И., (2014). Јефтине мере безбедности савета за безбедност саобраћаја на путевима на територији града Врања. 9. Међународна Конференција - Безбедност саобраћаја у локалној заједници, Зајечар.
- [3]. Милутиновић, Н., Божовић, М., (2014). Значај институционалних капацитета у управљању безбједносћу саобраћаја с посебним исвртом на Град Крагујевац. 10. Међународна Конференција - Безбедност саобраћаја у локалној заједници, Крагујевац.